

**WIE 2021 „Zielniqtko” Regionalny Konkurs o Dolinie
Baryczy, Zuzanna Zwierzak i Jakub Papaj, Technikum Leśne
w Miliczu im. prof. Władysława Jedlińskiego,
Szkoła Ministra Klimatu i Środowiska**

Spis treści:

1. Wrotycz pospolity
2. Dziurawiec zwyczajny
3. Krwawnik pospolity
4. Bieluń dziędzierzawa
5. Bylica pospolita
6. Chmiel zwyczajny
7. Chaber bławatek

Praca niniejsza jest próbą przystępnego dla młodocianego czytelnika przedstawienia bogactwa roślin leczniczych doliny Baryczy. Informuje ona o nazwie polskiej i łacińskiej lub ludowej wybranej rośliny zielnej oraz o jej zastosowaniach w fitoterapii.

Wykorzystywane źródła:

-https://pl.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Strona_g%C5%82%C3%B3wna

-<http://lukaszluczaj.pl/wp-content/uploads/2019/01/2016-FISCHER-S%C5%82ownik-%E2%80%93-wnetrze-WEB.pdf>

Ku nauce potomnych, od Autorów.

1. Wrotycz pospolity – Wybrany ze względu na mnogość zastosowań.

Wrotyczu pospolity – Tanacetum vulgare
W Baryczy się przeglądasz niby w Bajkale
Odwar z zieleń płody spędza
I z ziemniaków stonkę wypędza
Do zwalczania wszawicy łonowej stworzony
I przy nalewkach niezastąpiony.
Kancerogeny i psychoaktywny tujon zawiera
Rośnie dwa lata i zamiera
Kwiatostan żółcią do jesieni świeci
Piją z niego artemisole grzeczne dzieci
Do półtora metra osiąga
Więc z góry na innych spogląda
Na koniec rzec muszę
Że na napar go suszę

2. **Dziurawiec zwyczajny** – Wybrany przez sympatię do pani Bienkiewicz której jest ulubionym ziołem leczniczym.

Dziurawiec ziołem świętego Jana się zowie
Po ocieleniu pomoże każdej krowie
Przeciw opętaniu niezawodnie pomaga
I potencję u tatusia wzmacnia
Mama przy kobiecej sprawie też go pija
Bo podobno toksynę w krwi zabija
Na ból brzusia naleweczka
I nie wnerwia nas koleczka
Przeziębienie i ból głowy zwalcza
Jest w zwyczaju to Dziurawca

3. **Krwawnik pospolity**- Ze względu na powszechność występowania wybrany.

Krwawnik pospolity (*Achillea millefolium*) jest rośliną pospolitą w Eurazji. Jako roślina lecznicza wykorzystywany już przez Hipokratesa do leczenia hemoroidów, natomiast Dioskurydes zalecał go na wrzody żołądka. Ma działanie przeciwzapalne, przeciwbakteryjne i hemostatyczne. Odwar z zióła wykorzystywany jako surowiec zielarski pobudza apetyt i wzmacnia trawienie. Bywa uprawiany jako roślina ozdobna w formie odmian ogrodowych.

4. Bieluń dziedzierzawa- Wybrany ze względu na psychoaktywne właściwości o których przekonał się Kondziu.

Bieluń dziedzierzawa zwany dawniej durną rzepą jest rośliną z rodziny psiankowatych.

Występuje pospolicie w Europie środkowej, choć rolę gatunku rodzimego pełni w Meksyku.

Jest rośliną jednoroczną i preferującą środowiska ruderalne. Ze względu na jego silne właściwości toksyczne i psychoaktywne nigdy nie był powszechnie używany w lecznictwie.

Używano go do leczenia dychawicy oskrzelowej i nieżytów oskrzeli dzięki rozkurczowemu działaniu atropiny. Zawarta w nim skopolamina powoduje dezorientację, pobudzenie i liczne efekty psychotropowe. Zatrucia zdarzają się przypadkowo u dzieci i ludzi eksperymentujących z środkami odurzającymi.

5. **Bylica pospolita**- Wybrana jako pospolita kuzynka bylicy piołun.

Bylica jest gatunkiem europejskim, który w Ameryce północnej ma status inwazyjnego. Jest stosowany w medycynie analogicznie do bylicy piołun tylko o znacznie słabszym działaniu. W Polsce nie jest uznawana za roślinę leczniczą. Dawniej jako surowiec zielarski używano suszonego ziela i korzenia, czyli części o największej zawartości tujonu. Ma on działanie bakteriostatyczne i antykancerogenne. Zazwyczaj używany przy dolegliwościach ze strony układu pokarmowego.

6. **Chmiel zwyczajny**- Przez naszą sympatię do napojów jako przyprawę go zawierających. Chmiel zwyczajny jest byliną z rodziny konopiowatych. Zazwyczaj płoży się lub pnie, zawsze w prawo patrząc od początku pędu. Pojedyncze pnącza dorastają do 6m długości. W stanie dzikim występują dwie odmiany; chmiel goryczkowy i aromatyczny. Różnią się one zawartością i składem olejków eterycznych. Surowcem zielarskim jest wysuszony żeński kwiatostan. Zawiera żywicę o właściwościach sedacyjnych, grzybobójczych i wirusostatycznym. Stosuje się go przy leczeniu wrzodów, insomnii oraz w piwowarstwie.

7. Chaber bławatek- Ze względu na urodę kwiatów wybrany.

Chaber bławatek (*Centaurea cyanus*) jest rośliną zielną z rodziny astrowatych, często tworzy łąny o wysokości dochodzącej do metra. Zawiera sole mineralne oraz liczne substancje o działaniu bakteriostatycznym. W lecznictwie ceniony ze względu na właściwości moczopędne, żółciopędne i przeciwzapalne, ze względu na łagodne działanie stosowany w pediatrii. Wewnętrznie stosowany przy chorobach nerek (w tym kamienicy) i przy niewydolności krążenia. Zewnętrznie z kolei przy owrzodzeniach i stanach zapalnych, w tym błon śluzowych. Kwiaty są często używane jako dodatek dekoracyjny i olfaktoryczny w cukiernictwie.

Metryczka:

1. Tytuł pracy: „Zielniqtko”
2. Szkoła: Technikum Leśne w Miliczu im. prof. Władysława Jedlińskiego, Szkoła Ministra Klimatu i Środowiska
3. Imię i nazwisko nauczyciela – opiekuna ucznia/uczniów: Katarzyna Chołodecka

Imię i nazwisko autora/autorów pracy:	Jakie zadania wykonywał przy pracy konkursowej?
Zuzanna Zwierzak	Rysunki roślin, wiersze, skład graficzny,
Jakub Papaj	Opisy tekstowe, wiersze, poprawność stylistyczna

4. Źródła materiałów:

-https://pl.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Strona_g%C5%82%C3%B3wna

-<http://lukaszluczaj.pl/wp-content/uploads/2019/01/2016-FISCHER-S%C5%82ownik-%E2%80%93-wnetrze-WEB.pdf>

- wiedza własna

5. Czy w pracy zostały wykorzystane własne materiały (zdjęcia, rysunki, teksty itp.)? Jeżeli tak to jakie?
Wszystkie rysunki, zdjęcia oraz wiersze zostały wykonane własnoręcznie w oparciu o źródła wymienione na karcie tytułowej.